

Referat: Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt 2021.

Intro Nedan.

Del I Nedan sid 3. Del II Nedan sid 8.

Del III Nedan sid 13. Del IV Nedan sid 18.

Ric Thorpe 2021, *Resource Churches: A story of church planting and revitalisation across the nation.* (www.ccx.org.uk)

En introduktion till Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt. Sy Info 2/2023.

I samband med Synodmötet 2023 (40 år) introducerade biskop Roderick Thomas Engelska kyrkans "Resurs-kyrkoprojekt". Synodrådet följde upp det i maj-sammanträdet och fick hjälp med att jämföra bl.a. med ett annat engelskt evangelisationsprojekt: "Nya sätt att vara kyrka" ("Fresh expressions"). "Resurskyrkor" är ett strategiskt arbete för församlingstillväxt med stiftens stöd och extra ekonomiska medel.

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra långt mer. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta. Resurskyrkoprojektets arbete har i sin grundplan att samtidigt arbeta för nya sådana vidare satsningar.

Det för oss lite mer bekanta 'Fresh expressions'/Nya sätt att vara kyrka/ är mer av en hållning än beroende av planerade strukturella beslut. Vår rikskyrka har förvisso investerat medel för "Nya sätt att vara kyrka" men det handlar då mer om att församlingen genom enskilda möter människor som inte har någon relation till kristen tro och låter en tro spira där, ibland genom att låta gudstjänst utvecklas på fler ställen i samma församling.

Ric Thorpe ger i boken "Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet" (2021) för första gången en inblick och eftertanke i denna satsning. Han introducerar boken med rubriken 'Drömmar i det blå' (Blue sky dreams). Han berättar om den konkreta upptakten i ett strategimöte för Nätverket Europeisk Församlingsplantering oktober 2008 längs Portugals kust. Drömmen gällde församlingstillväxt. Den då illustrerande kartan över England blev grunden till vad Ric nu berättar om. De hade tecknat fyra stadskärnors kyrkor, strategiskt placerade för att i sin tur plantera andra kyrkor och församlingar. Fyra år gick åt för dessa första fyra. Ytterligare 8 år och 100 resurskyrkor från olika nätverk var ett faktum. Ric Thorpe betonar betydelsen av att olika traditioner är engagerade och att stiftet är med från början med strukturellt och finansiellt stöd.

Respektive av bokens kapitel avslutas av en resurskyrkoledare som berättar deras historia samt dennes biskops reflektion. Bokens introduktionskapitel avslutas av Alex Wood för Harbour Church i Gosport (där Ric Thorpe växte upp) och av stiftsbiskopen för Portsmouth stift, Christopher Foster.

Alex Wood berättar att det var St Peter's Brighton (Holy Trinity Bromptons "resurskyrka") som bekräftade Portsmouths stifts egen önskan att särskilt vända sig till studenter och unga vuxna i Portsmouth. Stiftsdiakonen frågade ledningen för St Peter's Brighton och Alex glädde sig över tanken att leda arbetet. Alex hade fått sin träning i HTB. De fick förklara för ordinarie församling det särskilda syftet med att göra denna skillnad i staden. Man sökte bl.a. den ultimata platsen. De fick en renoverad citybutik med biskopens bekräftelse på uppdraget 2015. Samtidigt blev Wood församlingspräst i en av stadsdelarna vars kyrka riskerade att stängas. 2018, tre år senare, flyttade söndagens gudstjänstgemenskap till befintlig kyrka och familjesamlingen under eftermiddagen flyttade till Woods kyrka. Teamet arbetade medvetet för att stärka och samla församlingskyrkornas gemenskap. 2019 inleddes kvällsgudstjänster för studenter och unga vuxna. 2021 har man sex gudstjänster på tre platser i staden.

Som hamnstad är Portsmouth präglad av nöd, särskilt vad gäller tillgången på mat. Sådana behov har teamet kunnat svara an mot, inklusive fängelsemission. Den höga procenten prostitution gav ett särskilt kvinnoteam. Arbetet spred sig också till grannstaden Gosport och en stor del av teamet sändes till Cardiff för vidare satsning.

Biskop Christopher Foster beskriver staden som en av Englands tätast befolkade, med 20.000 studenter, men med församlingar som inte märkts särskilt mycket. Man tog intryck av St Peter's Brighton och tog tacksamt emot det erbjudna initiativet. Hyreskostnaden för butiken var hög men investeringen bar frukt! Han glädjer sig över att man fått föra vidare biståndet till staden Cardiff.

Skulle det göra skillnad om man tänkt Guds Ords frön i jorden snarare än *Blue sky dreams*? I bokens följande kapitel – som Sy Info ska återkomma till - svarar Ric Thorpe på grundfrågor om projektet och resurskyrkoledare med respektive biskop ger de lokala intrycken. Grundfråga: Vad är en resurskyrka? Ben Doolan berättar om S:t Tomas, med biskop Christine Hardman/Newcastles stift. Finns det en teologisk motivering? Archie Coates berättar om S:t Petrus i Brighton med biskop Martin Warner/Chichesters stift. Ric skriver om formandet av en resurskyrka. Lizzy Woolf berättar om Leeds S:t Göran med biskop Paul Slater/Kirkstall. Vilka reservationer och hinder? Matt Fuller berättar om Mayfairs Kristi kyrka tillsammans med biskop Rob Wickham/Edmonton o.s.v. //

Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt, referat av biskop Ric Thorpes antologi 2021, del I. Sy Info 3/2023.

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra mer. Men mission är avgörande också för oss, en del av Synodens DNA, för att använda författarens uttryck. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta.

Biskop Ric Thorpe ger i boken ”Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet” (2021) för första gången en inblick utifrån flera vinklar. I vart kapitel låter han olika resurskyrkoledare med biskopar komma till tals. Han har själv varit med alltsedan det första mer avgörande strategiska mötet för Nätverket Europeisk Församlingsplantering 2008 i Portugal, då som en team-medlem för Holy Trinity Bromptons evangelikala församling under kyrkoherde (1985-2005) Sandy Millar, som han efterträdde. Ric Thorpe biskopsvigdes 2015 som (suffragan/extrabiskop) ansvarig för Londonstiftets arbete med församlingsplantering- och tillväxt. Nu har han ansvar i det nationella arbetet.

Denna följande första del av referatet vill ge lite mer ingående kunskap om vad som ligger i talet om församlingsplantering, på svenska inte sällan uppfattat som en ny satsning på ”att plantera en församling”. Det finns föga av en sådan tanke i Bibeln. Associationen går inte sällan till bilden av Paulus undervisning i 1 Kor 3 med honom som en del av en församlings mognad. Men där är poängen just att det inte är samma resurs som gör allt. Gud gör allt, genom olika tjänare och tider. Det tydliggörs i resurskyrkoprojektet. Utan kunskaper om jordmånens betydelse och kvalitet, om undervisningen i fyrahanda sädesåker, haltar förståelsen. Församlingen handlar alltid om fler än en enskild grupp på enskild ort. I föregående Sy Info 2/23 gavs en presentation, i det följande ges ett referat av kapitel 1-2.

Man kan sammanfatta boken som ett tack till alla som bidragit, det handlar om stora investeringar. Men också som ett belägg för den ledning och de biskopar som satsat. Framför allt är boken en dörr på glänt in mot engelskt kyrkoliv av idag och ett vittnesbörd om hängivna bröder och systrar.

Det är Ric Thorpe som inleder respektive kapitel. De första två kapitlen ger ett intryck från norr, från Newcastle och Sheffieldstrakten (Yorks provins i norr till skillnad från Canterbury i söder).

Första kapitlet svarar på frågan vad en resurskyrka är för något? ”En resurskyrka är benämnd så av biskopen för att skapa

nya gemenskaper och för att träna ledare i team till att inventera tillgångar och behov och finansiera och stödja mission i hela stiftet”. Ric Thorpe pekar på fem bärande element: 1. Stiftsbiskopens välsignelse. 2. En del av ett stifts strategi att evangelisera en stad eller samhälle för en ny samhällsanda. 3. Resurskyrkan rustas avsiktligt för att forma nya gemenskaper och revitalisering av befintliga, inklusive fastigheterna. 4. Aktivt fostra ledare för vidare arbetsuppgifter. 5. Tar fram olika tillgångar för mission över hela området. Till sist betonar han det avgörande i resurskyrkoledarens förmåga och villighet, att det är ett självuppoftande arbete. Thorpe använder begreppet apostoliskt på sitt eget vis, i meningen ett arbete som är initierat för att ge nya gemenskaper, inte primärt som ett begrepp för innehållets kvalité – att ge vidare det man fått ta emot. Resurskyrkoarbetet blir därför en nyckel för ett stifts etablering av nya gemenskaper för att nå nya människor, på nya platser och på nya sätt. Nya kallelser till kyrkotjänst är en del av frukterna. Uppgiften går utöver den lokala församlingen, det är en viktig poäng.

Så berättar resurskyrkoledaren Ben Doolan om resurskyrkan S:t Tomas i staden Newcastle vid nordöstra Englands kust. Han tar fasta på den gamla anknytning som området har med närheten till Lindisfarnes heliga ö, några mil norr om Newcastle. Så tidigt som på 600-talet sände man ut radikala missionärer, evangelister och andra kyrkopionjärer över hela landet [till detta anknyter även den anglo-katolska högkyrkliga gemenskapen med helgonen Sankta Hilda och Sankt Wilfrid]. Medeltiden berättar om människor och pilgrimer som helades och döptes. Det blev en pilgrimsort, S:t Tomas kyrka ligger längs den vägen. Efter pandemi på 1820-talet erfor man en väckelse. När kyrkan blev resurskyrka 2019 berodde det bl.a. på det centrala läget i stan, alldeles invid stadens båda universitet. Newcastle har en av landets yngsta befolkningar med en pik av 20-24-åringar.

Satsningen gjorde skillnad från dag ett. Tusentals studenter passerar kyrkan varje dag. En pizza-ugn utanför kyrkan var en första investering. Covid-pandemin bröt ut ett par månader efter att satsningen sjösattes men smågrupperna blev desto viktigare. Stadsdelen Byker fick ett eget ungdomsteam. Pandemin tycks ha intensifierat möjligheterna att nå fram, särskilt i en stad som minns gamla perioder av farsot.

Stiftsbiskop Christine Hardman skriver att Newcastles stift själva erkände att man inte nådde studenterna som man borde, det blev en given ingång för satsningen. Hon menar att begreppet resurskyrka kan förstås på litet olika sätt i olika stift. Och stiftet behövde prioritera nya sätt för vidareutbildning. För Newcastle var begreppet och satsningen användbar. Biskop Mark Tanner, engagerad i New Wines arbete (en större

karismatisk rörelse som också finns i Sverige), kunde finna medarbetare. En kyrka i York var den officiellt sändande kyrkan. Biskop Christine hade inte själv några problem med satsningen men berättar om andra som reagerade på investeringarna. Men i S:t Thomas fanns redan, som biskopen beskriver det, en helt annorlunda gudstjänsttradition. Gemenskapen hade inte given legal status utan finansierades separat, inte med fast kyrklig tjänst utan med en föreståndare eller direktor. S:t Thomas gamla församling samlas om förmiddagarna, resurskyrkans gemenskap kl 16 på eftermiddagarna. Entusiasmen är stor, inte minst från den äldre gemenskapen. De insåg att nya grepp behövdes. Biskop Christine hade deltagit i seminarium med biskop Ric och var imponerad av förarbetet med analys bl.a. av demografi för att maximera resurskyrkans potential. Avgörande var de goda ledarna och biskopens stöd.

Biskop Christine stryker under att resurskyrkan inte ska isoleras utan vara tydligt förankrad i stiftet. Hon uppskattar Bens avgjorda intention att denna vision ska vara förankrad i stiftet såväl teologiskt som visionärt med andra. Hon ser S:t Thomas som en resurs och modell för kommande missionärer och kyrkotjänare. Hon avslutar med sin förhoppning att fler kvinnor ska ta ledartröjor i annars av manligt ledarskap dominerat karismatiska kyrkor. Biskopen referar begreppet BAME (Black Asian Minority Ethnic - svarta, asiatiska och etniska minoriteter), ett befrielseteologiskt begrepp.

I Ric Thorpes *andra kapitel* ställs frågan om vad som hänt hitintills? 2011 var begreppet introducerat på allvar av S:t Peters församling i Brighton med fyra kyrkor som bas (beskrivna i föregående Sy Info 2/23 Introduktion). Resurskyrkoprojektet sanktionerades av ärkebiskopen med en egen lokal suffragan/extra biskop 2015. 2020 räknades 100 resurskyrkor, 2030 – 300? Thorpe pekar på tre trådar i projektets väv: 1. Engelska kyrkans strategi- och utvecklingsenhet listade församlingarnas representation över landet och fann dem underrepresenterade i städerna. 2. Kh Nicky Gumbel i Bromptons församling (HTB) började driva deras kyrkplanteringsarbete utanför London. S:t Peters kyrka i Brighton blev ett genombrott. 3. Att Londonbiskop Richard Chartres uppmanade kollegor att lära av HTB gjorde stor skillnad. Heliga Treenighetens församling i Brompton och Ric Thorpe blev avgörande för en strategi att särskilt möta de unga i stadscentren.

S:t Peters team är legendariskt för sin offervilja i flytt av familjer, man tog nya jobb, initierade nya tjänster o.s.v. 2017 hade de 1.000 deltagande i sina gudstjänster. Nu talade man om att 25 av Engelska kyrkans 40 stift var intresserade, ett nationellt intresse växte fram. När ÄB Justin Wellby (själv med

evangelikalt intresse) i januari 2015 uppmanade alla stiftet att inte bara ha en, utan två - tre resurskyrkor förändrades klimatet. Tidvattnet hade vänt. En avgörande fas handlade om att de framgångsrika större församlingarna skulle avstå sina starkare medarbetare för andra insatser, eftersom de flesta kämpade för att få behålla sina medlemmar istället för att offra dem.

Med den första centralt avsatta miljonen pund 2013 (Strategic Development Funding) har stiftet sedan dess kunnat anhänga om medel därifrån. Det har handlat om allt från medarbetar-, renoveringskostnader, utbildning och underhåll. Kyrkans olika rörelser har därtill sina fondmedel, såväl HTB, New Wine som Gemenskapen omkring Sankta Hilda och Sankt Wilfrid. När Ric Thorpe blev suffragan/extrabiskop av Islington skapades Gregorius Center för Kyrkotillväxt. 2020 samlades över 200 resurskyrkoengagerade. Satsningen förändrar Englands stadskärnor.

I detta andra kapitel berättar resurskyrkoledaren Linda Maslen om satsningen Källornas kyrka i Bradford, norr om Sheffield. Den iscensattes i en eftermiddagsgudstjänst september 2019 med ca 150 personer av biskopen av Bradford, också en suffragan/extra biskop. Fontänerna i stadens centrum har fått ge namnet. Platsen är de gamla nattklubbsskvarteren. Huvudfrågan är vilka medarbetare man kan sända. Kyrkan stöds av Leeds stift och New Wine.

Kanske man gör en gudstjänst som kretsar omkring boxning för att dra till sig de unga, inte sällan med asiatiskt påbrå. De funderar på gym-pass. 25 personer medverkade som stab vid invigningen, inklusive fyra medlemmar som flyttat till staden för detta.

Linda Maslen lyfter fram sitt kvinnliga ledarskap där hon ingår i en ledargrupp av kvinnor som leder större kyrkor, med sina gåvor. Född i Bradford gav hon sitt liv till Jesus 1977, berörd av förtroendet och uppgiften i sin hemstad. Hennes tidigare verksam inom skatt- och tullmyndigheten ger förutsättningar. Ledarskap handlar om att fostra nya ledare. Det räcker inte bara med ämbetsvigda. Det behövs lekfolk för att starta upp olika slags initiativ som t.ex. lovsångsgemenskaper på arbetsplatserna. De hoppas också starta missionsgrupper i områden omkring Bradford. Ledarskap handlar om att se dem som står bakom våra ryggar och förbereda andra att leda från början, oavsett om det gäller min arbetsplats eller att leda olika kyrkor framgent. Hennes ambition är att se människor komma till kyrkan ena söndagen och uppmuntra dem att tjäna i team den följande. Folk från olika kyrkor är välkomna tillfälligtvis för att få erfara en annan slags gudstjänst då de ofta tjänar i mindre kyrkor. Linda Maslen är också den regionala direktorn för New Wine Nord-öst och Yorkshire och många av deras arrangemang förläggs till Källornas kyrka.

Suffragan/extrabiskop Toby av Bradford, sedan 2014 en del av Leeds stift, skriver: ”Ända sedan jag kom som biskop 2014 har det talats om att plantera en kyrka i stadscentrum. Samtalen avslutades oftast med konstaterandet: ’Det fungerar nog inte här, detta är Bradford’.” Men attityderna förändrades – med det nya stadscentret. I ett stort bygghål växte ett skinande nytt shopping center fram. Med biskop Rics uppmuntran att anhålla om SDF-medel samlades sig de anglikanska kyrkoansvariga i en ansökan i tre delar: (1) för att bygga ett nätverk av små missionsgemenskaper för den pressade innerstadsmiljön och församlingar i ytterområdena, (2) samla ett nätverk i fem resurskyrkor i Bradfordsområdet och därtill (3) plantera en resurskyrka i stadscentrum. Första delen ströks men de följande antogs. Man visste att resurskyrkan behövde vara genuin Bradford; ung, entreprenörsinriktad och diversifierad. Kyrkan satsade på stadens vision av förnyelse, tillväxt och välfärd med ett erbjudande om det överflödande liv som Gud ger i Jesus. Biskop Toby avslutar: ”Bradfords kyrkor befinner sig i en tid av snabb och orolig förändring. Källornas kyrka som en resurskyrka, tillsammans med nätverket för resurskyrkorna, är en välkommen del i denna nya hushållning. Källornas kyrka har redan etablerat en gudstjänstgemenskap av sådana som kämpar med olika slag av beroenden. Det finns spännande möjligheter nu för vidare förnyelse och etablering i Bradford. Vi är tacksamma och hoppfulla.” //

Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt, referat av biskop Ric Thorpes antologi 2021, del II.
Sy Info 4/2023.

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra mer. Men mission är avgörande också för oss, en del av Synodens DNA, för att använda författarens uttryck. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta.

Biskop Ric Thorpe ger i boken ”Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet” (2021) för första gången en inblick utifrån flera vinklar. Han inleder respektive kapitel med svar på grundläggande frågor. Men därtill låter han – i vart kapitel - olika resurskyrkoledare med biskopar komma till tals. De första två kapitlen har gett ett intryck från norr, från Newcastle och Sheffieldstrakten (Yorks provins i norr till skillnad från Canterburys i söder). I de följande kapitel tre och fyra möter vi två resurskyrkor i Canterburys provins, från Brighton och östra London. Ric Thorpe ansvar nu för det nationella arbetet.

Men vad betyder det här ofta förekommande begreppet ‘församlingsplantering’? På svenska tänks det inte sällan precis som det låter ”att plantera ‘en församling’”. Är det så det går till? Det finns föga bilder av en sådan tanke i Bibeln. Associationen hör samman med Paulus undervisning i 1 Kor 3, med honom som en del av en församlings mognad. Men där är poängen just att det inte är samma resurs som gör allt. Gud gör allt, genom olika tjänare och tider. Det tydliggörs i resurskyrkoprojektet. Utan kunskaper om jordmånens betydelse och kvalitet, om undervisningen i fyra handa sädesåker, haltar förståelsen. Kristen församling handlar alltid om fler än enskild grupp på enskild ort. I Sy Info 2/23 gavs en presentation, i föregående Sy Info 3/23 ett referat av kapitel 1-2. Här refereras kapitel 3 och 4.

Man kan sammanfatta boken som ett tack till alla som bidragit, för det handlar om stora investeringar. Men också som ett belägg för den ledning och de biskopar som satsat. Framför allt är boken en dörr på glänt in mot engelskt kyrkoliv av idag och ett vittnesbörd om hängivna bröder och systrar.

I *tredje kapitlet* avser Ric Thorpe *fokusera teologin* som bär upp resurskyrkorna. I praktiken skriver han om metodiken, vad det berättas att några av Nya Testamentets församlingar gjort. Han tar sin utgångspunkt i vad han menar vara de stora

sändande kyrkorna i den unga kyrkan: Jerusalem, Antiokia och Efesos. Hur formades de? Hur utvecklades de och växte?

När kyrkan i Jerusalem beskrivs betonar Ric Thorpe reflexerna fram för allt från Pingstdagen med den bedjande kyrkan som tar emot den Helige Ande. Han låter Pingstdagens centrifugalkraft bestämma församlingens själ. Han betonar betydelsen av miraklerna, att de gjorde den till en attraktiv kyrka. Men också de fyra b:na som kännetecken: Bibeln-undervisning, brödsbrytelse, brödragemenskap och bönen. Men Ric Thorpe betonar också bot- och omvändelseförkunnelsen liksom staden Jerusalems ledares reaktion.

Jerusalem var apostlabasen. Antiokia beskrivs inte minst som ett politiskt kontaktnät ut över hela den då kända världen, en multikulturell knutpunkt. Vad gäller Efesos vill Ric Thorpe framför allt se en strategiskt utvald plats. Här gör han en distinktion mellan lärjungar och kyrkpionjärer/‘church-planters’. Här blir flytten från synagogan till Tyrannus hörnal tydliggjord, så att alla i Asien, både judar och greker, fick höra Herrens ord.

Biskop Ric listar församlingarnas namn runt om Efesos, inte minst de som sedan dyker upp i Uppenbarelseboken. Han ser staden som nästet för pionjärer. ‘Kyrkplantering’ tänks som DNA för kyrkan i Efesos. Såväl handel som kultur förändras. Ric Thorpe pekar särskilt ut Paulus avgörande betydelse [men en lika avgörande faktor måste ha varit traditionen att också Herrens mor Maria bosatte sig där, med aposteln Johannes – den senare som överlevde Paulus].

Härefter berör Thorpe de tidigare nämnda fem bärande elementen och slår återigen fast biskoparnas avgörande ledarskap. Thorpe lyfter också fram diversifieringens betydelse: ”Vi behöver en mix av församlingskyrkor och nätverkskyrkor, inklusive uttryck av t.ex. ‘Fresh expressions’ (---) därför att de olika brukarna aldrig nås enbart av en standardform av kyrka” (sid 42). Han påstår - utan att klargöra begreppen - att en icke-reproducerande kyrka är steril.

Men begreppet ‘församlings- eller kyrkplantering’ är inte gammalt i engelskt sammanhang. Enligt Thorpe etablerades begreppet först 1994. Syftet är att nå varje geografiskt och kulturellt sammanhang: ”Kontextualisering [att göra evangeliet begripligt i olika miljöer] är en nödvändig och medveten praktik i alla missionerande kyrkor, också i det egna sammanhanget, snarare än att odla en specifik kultur [läs jargong] i den aktuella miljön” (sid 43). Han påpekar väst-världens speciella situation, en kultur som tidigare var kristen. Hur göra? Han hävdar att kyrk-planteringstänket förutsätter en pågående rörelse av kyrkor snarare än att forma en församling på egen hand. Rörelser med fokus på tillökning formar fler gemenskaper. Thorpe resonerar om att gemenskaper ibland alltför snabbt ska bli sakramental

för att anses vara ”riktiga” församlingar, men att den statusen kanske ändå inte uppnås förrän de växer.

Thorpe skiljer också tydligt mellan kyrkplantering och revitalisering. Det senare handlar om nytt liv till en döende eller död församling. En förnyare av en församling i Birmingham listade sex skäl för att tala om en församlings revitalisering: (1) att en ny kärlek till Jesus får gro, (2) att ta fasta på vad som varit, (3) bryta generationsklyftorna från dag ett, (4) bemyndiga bortglömda församlingsbor, (5) värdesätta marginaliserade sammanhang och (6) söka de punkter där denna gemenskap törnar emot evangeliet.

För att forma nya team betonar Ric Thorpe ledarutbildning och numerär tillökning. Paulus sände ständigt ledare. Kapitlet om teologin avslutas med frågan om den avgörande generositeten och att uppmuntra andra till detsamma. Kyrkplanteringsteamet har som en huvuduppgift att vara något av en katalysator i denna sak. Den bibliska referensen är tydlig i sändandet av apostlar och medhjälpare mellan församlingarna. Ö.h.t. handlar insikten om att få ta emot för att ge vidare, också i förhållande till övriga kristenheten.

När resurskyrkoledaren Archie Coates tecknar historien kring S:t Peters resurskyrka i Brighton från 2009 och framåt, i detta tredje kapitel, är det en kärnberättelse för hela projektet. Den resurskyrkan är nyckeln till det mesta av vad som sedan följt. Den var inför risken att S:t Peters kyrka - stadens inofficiella katedral - skulle stängas som en mor till en teammedlem i HTB skrev till kh Nicky Gumble och bad om hjälp. Det svarade att de var beredda men det var först fyra år senare som kyrkvaktmästaren i östra Brighton uppvaktade. Detaljerna finns i Thorpes bok! Kyrkan är uppenbart värt ett eget besök. Idag når resurskyrkorna ca 10% av Brightons och Hoves befolkningar på uppskattningsvis 290.000. I Sy Info 2/23 sammanfattades S:t Peters vidare sändning till Portsmouth, Ric Thorpes hemstad. Stafettpinnen har förts vidare till Cardiffs centrum.

Stiftsbiskopen Martin Warner av Chichesters stift ger arbetet sitt fulla stöd, trots (gamla/nya?) anklagelser om att vara trojansk häst för HTB, inklusive homofobisk policy. Biskopen lyfter fram Archies självutgivande insats som föredömlig.

Biskopen menar att S:t Peters bestämt sig för att bli en välsignelse för dem som bokstavligen lever utanför: de hemlösa, beroende och ensamstående föräldrarna, HBTQI+, och särskilt dem som lider under våld. Församlingen har strävat efter att bli ett med livet i ett område med akut utsatthet, och stanna i det oavsett de utmaningar och den oro det kan skapa. Delandet av de fattigas marginaliserade liv har blivit en faktor för mognad i denna annars så framgångsrika, välartikulerade och starka församling.

Biskopen avser söka vidare finansiering för såväl

evangelikala S:t Peters i Brighton som anglo-katolska Alla Helgonaförsamling i Hove. Generellt är man motvillig att alltför snävt utse specifika resurskyrkor, hellre fråga varje kyrka på vilket sätt de kan bidra till stiftets helhet. Man förnekar inte att det finns kyrkor som har ett bättre läge än andra för det syftet.

I **fjärde kapitlet** behandlar Ric Thorpe *de historiska rötterna*. Han vill peka på att Engelska kyrkan har en tydlig missionshistoria ända sedan folkvandringstid, d.v.s. före vår vikingatid. Sekel efter sekel har det handlat om att arbeta strategiskt nära biskoparna, i en stad eller stift, initiera nya kyrkor för att nå nya människor, fostra ledare för mission och berika den större kyrkan genom att fokusera specifika lokala kyrkor. [Man måste fråga sig varför det inte ser ut så i Sverige, eller är vi blinda för mönstren?] Thorpe väljer att dela in engelsk kyrkohistoria i fem perioder: 1. Tidig inledning i det anglo-saxiska England. 2. Kyrkan i medeltiden. 3. Den reformatoriska kyrkan. 4. Viktorianska modeller. 5. 1900-talets modeller.

Sammanfattningsvis pekar han först på de anglo-saxiska tidiga stadsorienterade katedralerna, därpå de keltiska missionscentra [obs att han först listat de av kungen och klostren understödda], de medeltida klosterkyrkorna, de monastiska missionsrörelserna, metodisternas lärjungaskolor, de viktorianska kyrkliga sällskapen och efterkrigstidens kyrkorörelse. Notera det längre perspektivet jämfört med vårt Skandinaviska - så som vi känner det - och att han tar fram parter så att alla inkluderade i resurskyrkoprojektet får något att identifiera sig med.

Resurskyrkoledarna/präster Angus och Richard berättar om S:t Görans resurskyrka i Östra London (läs mer www.stgeorgintheeast.org, Wikipedias presentation berättar också om den extra satsningen). Redan i ingresstexten förklarar Thorpe att detta är en anglo-katolsk, högkyrklig, församling (dock inte bland dem som ber om extra biskoplig tillsyn). 2014 hade det formats ett center för att rusta bedjande församlingar för att förnya församlingslivet och hjälpa kyrkor att med sina grannar verka för social rättvisa. Stiftsbiskopen övervägde att stänga kyrkan som närmade sig färre än 20 kommunikanter i veckan. Nu deltar var vecka mer folk i grannskapet än någonsin tidigare, sedan andra världskriget! Det fanns flera skäl som talade för stängning. Området utgörs till 60% av muslimer och kyrkan är granne till den omtalade Holy Trinity Brompton där mycket av resurskyrkoarbetet har sitt ursprung. S:t Görans församling valde att använda stipendiemedlen och fastigheten på ett - enligt dem själva - oväntat sätt under den 18 månader långa testtiden. Det blev två deltidsprästtjänster och en kommunitet av kyrkfolk som flyttade in i prästgården.

Formandet av komunitetsgemenskap, förankrat i bön, hjälpte dem att få söndagens gudstjänstgemenskap att växa och att ta initiativ med grannarna för socialt arbete. Därpå följde frågan – hur hjälpa dem som inte tar sig genom kyrkporten på söndagen? Om 70% var muslimer, vad gällde för de övriga 30%? Hur kunde man föra kyrkan till dem? Så sättes kyrkmusikprojektet. Musiklektioner var onsdag, undervisning i kyrkomusik som kunde glädja vid en månatlig veckomässa. Till den mässan kommer ett 30-40-tal, med flera familjer som kommit till tro. Man startade även det öppna bordsprojektet för rättvisa och gudstjänst, med och för hemlösa. Prästerna stryker under att dessa gemenskaper står på egna ben och grupperna lär söndagens gemenskap att kunna välkomna fler. Prästerna skriver att det var ett steg i tro för kyrkorådet när man blev resurskyrka 2018. Självkänslan växte och man såg att man kunde göra skillnad för andra. Prästerna vill stryka under att man inte räknade statistik utan såg saken som en inspiration och glädje för den vidare kyrkan. Målet var att nå dem som bodde på promenadavstånd från kyrkan. Formandet av komunitetsgemenskap hjälper prästerna att se kallelser som kyrkan annars lätt förbiser. De är förväntansfulla på vad sätt dessa nya medarbetare kommer att göra skillnad i denna förnyelse.

Och biskop Joanne kommenterar. Hon är den lokalt närmaste suffragan/extrabiskopen ('av Stepney'), ett biskopssäte först för Londons norra och östra del, nu en del av Londons stift. Biskopen inleder direkt med att uttrycka sin glädje över att det redan när hon kom 2019 fanns en resurskyrka i modern (liberal) katolsk tradition. Hon hade redan med sig erfarenhet av att arbeta med resurskyrkor och kyrkplantering från Portsmouths stift (introducerat i föregående Synod Info). Där var hon van att arbeta med evangelikala kyrkor som hon manat till förankring, lokalt engagemang och lyhördhet för annan kyrklig tradition. Hon bekräftade sin företrädares uppmuntran till den anglo-katolska resurskyrkan. 1800-talets anglo-katolska förnyelse har sina rötter i östra London. Biskopen menar att 2000-talets förnyelse på nytt måste kunna möta fattigdom och utsatthet, människor marginaliserade av etnicitet, klass, immigrationsstatus, kön och sexualitet. Det är in i sådana omständigheter som vacker och engagerande liturgi ska få tala, med glimtar av Guds majestät. Hon konstaterar: "Nu ser jag att S:t Göran uppmuntrar andra små, modernt katolska församlingar att växa på liknande sätt: genom att vara rotade i det lokala, genom att utveckla förmåga i det nära och leva ut förkroppsligad tro. (---) Jag har länge varit övertygad om att resurskyrkor handlar om grundfrågor för den vidare kyrkans växt. Jag gläder mig över att vi får se olika – kompletterande, inte tävlande – modeller för den tillväxten" (sid 64).//

Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt, referat av biskop Ric Thorpes antologi 2021, del III.
Sy Info 1/2024.

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra mer. Men mission är avgörande också för oss, en del av Synodens DNA, för att använda författarens uttryck. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta.

Biskop Ric Thorpe ger i boken ”Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet” (2021) för första gången en inblick utifrån flera vinklar. Han inleder respektive kapitel med delar av en helhetsbild av projektet. Men därtill låter han - i vart kapitel - olika resurskyrkoledare, med biskopar, komma till tals. De första två kapitlen gav intryck från norr, från Newcastle och Sheffieldstrakten (Yorks ÄB provins i norr till skillnad från Canterburys i söder). I kapitel tre och fyra belystes två resurskyrkor i Canterburys provins, från Brighton och östra London. I de följande kapitel 5-7 uppmärksammas ytterligare tre stift: Blackburns (norr om Manchester), Leeds och Chelmsfords (öster om London) stift. Ric Thorpe ansvarar nu för hela det nationella arbetet.

Satsningen kan till dels jämföras med stadsdelskyrkors tillkomst i Sverige under vårt 60-tal men här förefaller förberedelsearbetet av ett helt annat slag. I Sy Info 2/23 gavs en presentation av boken, i 3/23 ett referat av kapitel 1–2 och i Sy Info 4/23 kapitel 3–4. Här följer referat av kapitel 5 t.o.m. 7.

Man kan sammanfatta boken som ett tack till alla som bidragit, det handlar om stora investeringar. Men också som ett belägg för den ledning och de biskopar som satsat. Framför allt är boken en dörr på glänt in mot engelskt kyrkoliv av idag och ett vittnesbörd om hängivna bröder och systrar.

I kap **fem, sex** och **sju** stryker Ric Thorpe under *betydelsen* av resurskyrkorna, hur de *formas* och *hur arbetet går till*.

I det **femte kapitlet** stryker Thorpe än en gång under relevansen och betydelsen med resurskyrkoprojektet. Det är inte Engelska kyrkans enda satsning, den är inte något bättre eller finare, men Ric Thorpe envisas med att peka på siffrorna, var människor egentligen bor och f.f.a. hur många färre präster per medlem och befolkning som finns i städerna jämfört med landsbygden. Det handlar om antal gudstjänstfirare, inte nominella medlemmar. Det tänks ö.h.t. inte nominella medlemmar i den anglikanska världen, som hos oss. Anglikanskt gudstjänstfirande utgjorde ungefär 1,5 % av befolkningen 2021. 8 % av britterna gick i kyrkan nationellt sett,

2013 var den siffran 10 %, och man räknar med att den sjunker till 4 % 2025. Största utmaningen ligger i städerna där det anglikanska sjunker till 1 %, ännu klenare i stadskärnorna. Städerna har i decennier kommit i andra hand. Ric pekar på revitalisering av kämpande församlingar, att utveckla de som fungerar och bilda nya gemenskaper. Det betyder att fokusera evangelisation, lärjungaskap och diakoni genom lovsång, mässa och bön. Han möter kritik för att han skulle tala ensidigt om tillväxt. Ric Thorpe försäkrar att tillväxt handlar om långt mer än antal, men stryker likväl under betydelsen av antalet deltagande. Hans medarbetare har knutit tillväxten till (1) fördjupning av hängivenhet och lärjungaskap, i att vara trogen, till (2) närvaro genom att älska och tjäna orten och till (3) antal, med fler som svarar på kallelsen. Frågorna berör alla. Saken handlar om att nya gemenskaper behöver få formas, på nya platser, för att nå nya människor, på nya sätt. Ett missions-DNA är ett sätt att beskriva trons hjärta. Det handlar om att bli fler genom att kunna avstå sig själv och andra, tillskillnad från en församling som försöker samla alla stjärnor till sig.

I *sjätte kapitlet* går Ric Thorpe igenom processen med att forma resurskyrkoprojekt i ett stift. Allt börjar med frågan om stiftets villighet, antingen att ta en större central kyrka i anspråk eller plantera en ny i befintlig kyrkobyggnad eller i helt annorlunda miljö. Och det handlar om att avsätta tjänster för arbetet. I det vidare förberedelsearbetet handlar det primärt om att identifiera vilka som ska bli ledare men också om hur projektet relateras till eller i befintlig församling och bli klar över finansieringen. Det avgörande med modellen ligger i förberedelsearbetet. Utmaningarna och problemen behandlar Thorpe i senare kapitel.

Sjunde kapitlet ger en översikt över förberedelsearbetets faser. Thorpe tänker sig en tioårsperiod av förberedelser! Det handlar om en teologiskt förankrad vision, i bön, med specifika mål, att avsätta kapacitet och att identifiera möjligheter (här tar man gärna fram stadskartor för att se detaljerna!). Inte minst forma ledarskapsskola. A och O är en biskops inbjudan, d.v.s. ett stifts engagemang.

Vad gäller resurskyrkoledare kom paret Sam och Hannah Haigh till staden Preston (i Blackburns stift), direkt från Holy Trinity Brompton i London - eldhärden för dessa satsningar. Man kan notera att Preston-projektet är det första i antologin som beskrivs med begreppet resursförsamling med två kyrkor. De betonar att det är en projektförsamling med Engelska kyrkan traditionella antagonister i varsin kyrka: anglo-katoliker och evangelikala, och hur man lär av varandra. [I praktiken tycks de anglo-katolska vikt en kyrka för evangelikal gudstjänst.] Viljan att vara närvarande mitt i samhället håller ihop arbetet.

S:t Görans resurskyrkoprojekt i Leeds (stift), lett av prästen

Lizzy Woolf, blev det första med kvinna som ledaren. Hon räknar in 800 personer i S:t Görans gudstjänstfirande gemenskap, inkl. 100 studenter, 150 barn och unga människor, 50 farsi talande samt mer än hundratalet med multi- och komplexa extra funktionsbehov. Hennes bedömning är att det är finanserna som begränsar möjligheterna. "Lighthouse" är ett begrepp för diakonalt arbete, i nära samarbete med New Wine, en tidigare omnämnd anglikansk frikyrkoliknande rörelse.

Kyrkoherden tillika resurskyrkoledaren för Alla Helgons Woodford kallas kyrka (Chelmsfords stift) kom dit för 25 år sedan. Kh Paul Harcourt menar att de länge levt med visionen - att gå och ge utöver sig själv. Det märks att han följer biskop Thorpes tankar i sin text. Harcourt är nationell direktor för New Wine (som det oftast benämns också på svenska). Deras andre adjunkt är vikt för de nu fem nysatsningarna. Inte helt okomplicerat med evangelikala projekt öster om London som snarare är van vid anglo-katolska präster och församlingar. Antagligen är en av utmaningarna att det formas nya kollegiegrupper, annorlunda än de gamla. New Wine har dessutom sitt eget församlingsplanterings arbete utöver detta stiftsrelaterade.

Vad gäller biskopars kommentarer sammanfattar stiftsbiskopen Philip North resurskyrkoprojektet i staden Preston, Blackburns stift [Eftersom biskop Philip North [knuten till den anglo-katolska gemenskapen "The Society"] valdes till *stiftsbiskop* 2023 för Blackburns stift översätts här hela hans text då han ännu var extra-biskop/suffraganbiskop av Burnley (2015). Han hade tidigare nominerats som stiftsbiskop både till Whitby (2012) och Sheffield (2017) men avstått p.g.a. ämbetsuppfattning och hårda påhopp, se vidare Wikipedia. Han liknar Synodens gamla preses, biskop Bertil.]:

"Citykyrkor som kämpar för sin överlevnad kan vara ett problem för ett stift [jämför t.ex. S:t Klara och S:t Jakob i Stockholm]. Deras storlek och läge tas som indikation på kyrkans vitalitet i allmänhet, liksom ekande kyrkorum tas som tecken på nedgång och reträtt. Det finns två kyrkor i Prestons city: Klosterkyrkan och S:t Göran. De har skötts av en tjänst i många år. Dess förre präst var omtänksam och uppskattad men underlaget var bristande såväl vad gäller folk som finansiering, båda kyrkorna kämpade för sin överlevnad. Det centrala läget i stiftets största stad gjorde det till en självklar resurskyrkoförsamling mitt ibland affärer, nattliv och stadsadministration, liksom nära det snabbt expanderande Lancashire Universitetet och kardinal Newmans privatskola.

Men denna tjänst i två kyrkor gjorde att vi kunde initiera ett annorlunda resurskyrkoprojekt. Engelska kyrkan lider av tröttsamma slitningar mellan två huvudgrupper: katolskt eller evangelikalt, liturgiskt eller informellt, bibliskt eller sakramentalt. I den större Anglikanska familjen fattar man inte poängen i dessa motsättningar. I Storbritannien kan motsättningarna vara avgörande och dränera energi från mission in i cirkulära och oigenomträngliga argument.

Existensen av två kyrkor i Prestons resurskyrkoförsamling har gett oss en miljö där vi kan låta sådana motsättningar mötas och lära av varandra. Klosterkyrkan inbjuder till informell karismatisk gudstjänst med fokus på predikan. S:t Görans kyrka värnar en stark anglo-katolsk identitet och är evkaristisk [med nattvarden som nyckel i allt arbete]. Men båda befinner sig i samma församling och är avgjort för att växa tillsammans, lära av varandra och ta vara på respektive traditions rikedomar. Denna vision har hängivet anammats av kyrkoherden Sam Haigh och biträdande kyrkoherde f David Craven. Genom de bådas personliga relation gestaltar de den tjänst vi vill se. Vi hoppas att Preston kan bli en resurskyrkoförsamling som kan plantera nya eller förnya kyrkor i båda dessa traditioner i Blackbruns stift.

Absolut transparens, många samtal och möten med intresserade, och en tydlig vision gjorde att Prestons resurskyrkoförsamling kunde sjösättas utan sådan kritik som erfarits i andra delar av landet. Ledarskapet utvecklar mycket värdefulla länkar med stadens ledare och influencers liksom med andra kyrkor. Pandemin drabbade just som Klosterkyrkan började växa till storlek och styrka för att plantera nästa steg. Men teamet visade extra-ordinär anpasslighet mitt i pandemin och kunde starta en skafferi- och måltidsverksamhet som har gjort ett stort avtryck för människor lokalt.

När vi ser framåt ser vi att projektet ställs inför ett antal frågor och utmaningar. För det första har Klosterkyrkan vuxit till över 100 regelbundna gudstjänstfirare. Vi frågar oss vilket slag av strategisk och evangelisatorisk flexibilitet som krävs för att anpassa resurskyrkomodellen för förvärvsarbete. Lancashires city har inte sådana yngre och kosmopolitiska grupper som andra resurskyrkor bygger på. För det andra, finanser och underhållsbehov utgör formidabla utmaningar, särskilt med tanke på de nyligen upptäckta fasadproblemen på S:t Görans kyrka liksom behovet av extra utrymme i Klosterkyrkan. Det skulle vara snöpligt att behöva se många medarbetartimmar användas till fastighetsproblem i två konkurrerande byggprojekt. Att obalanserat tömma de begränsade stiftsmedlen liksom Strategiska utvecklingsfondens medel blir också ogörligt då det är avgörande att det finns ett stort team för att kyrkorna ska nå ut och in i sammanhang som ropar på fysisk och andlig näring.

Men det finns också enorma utvecklingsmöjligheter. Vi utvecklar en församlingsplanterings strategi för Lancashire, särskilt i områden där kyrkolivet är svagt. Ett tydligt fokus på unga i Preston och i kyrkor som resurskyrkoförsamlingar planterar kommer att hjälpa oss som stift att utveckla insatser vid sidan om eller i skolor, särskilt Engelska kyrkans skolor. Skapandet av det nya teologiska seminariet i Nordväst kommer att ge församlingen ännu större möjligheter att medverka i formandet av nya ledare och det är vår förhoppning att resurskyrkoförsamlingen kommer att vara en nyckel i den utvecklingen. Den energi och vision som teamet bidrar med formar tanken om det trygga, utåtriktade och entreprenörsinriktade tjänande som vi ser fram emot att få se i hela stiftet.

Det skulle vara fel att se någon enskild specifik [missions]strategi som den unika lösningen. Resurskyrkoprojektet är komplext, extremt resurs-intensivt och därför dyrt. Det kommer följdfrågor, särskilt efter pandemin, om det ö.h.t. går att kopiera för andra delar av Lancashire. Men att kunna återliva två kämpade city-kyrkor med ett team avgjort

för att kommunicera alla aspekter av glädjen i evangeliet, fokuserade på evangelisation och självutgivande tjänst för de fattiga, det kan bara vara goda nyheter. Om människors intryck av Engelska kyrkan något kan färgsättas av energin i Klosterkyrkan och S:t Göran kommer det att förändra attityder och föreställningar om hur Jesus gör skillnad.”

När det gäller resurskyrkoprojektet i Leeds S:t Görans kyrka, skriver först suffraganbiskopen för Leeds city Paul Slater därefter deras stiftsbiskop Nicholas Baines. Biskop Slater stryker under svårigheten att redan nu säga något med tanke på att projekten syftar långsiktigt. Han betonar att arbetet gäller hela staden Leeds, oberoende av kontraktens gränser, liksom vikten av att markera behovet av att bli fler. Stiftsbiskopen Baines markerar sin tvekan att köpa en modell som den enda lösningen i ett tydligt diversifierat stift, men att just resurskyrkoprojektet tar sådant på allvar. S:t Görans kyrka var det självklara första valet och de har svarat an på förväntningarna. Biskopen imponeras av projektets ledarskap. Även om upplägget inte fungerar överallt kommer det - där det kan värdesättas - att medverka till tillväxt.

Suffraganbiskopen Peter Hill (Barkings område i Chelmsfords stift utgörs av 1,3 miljoner multikulturella invånare med 166 kyrkor) stryker under att resurskyrkoprojektet ligger helt i linje med evangeliets: Kallade för att sändas. Hill är klar över stiftets satsning i form av personal, fastigheter men också fondmedel, liksom betydelsen av bidragen från centrala Utvecklingsfonden. De har fokuserat ledarskap, missionsfokus, generositet och tillväxt. Apostoliskt ledarskap handlar om mer än omvända människor, det handlar om att göra lärjungar. Biskop Peter Hill pekar också på att i vissa sammanhang blir det snabb tillväxt, annan mark kan vara hård och ledarna behöver hjälp. Biskopen sticker ut när han menar att kyrkans församlingsformat inte (längre) kan vara det enda sättet för tillväxt [i synnerhet där det inte längre finns någon gudstjänstförsamling]. Innovation inbjuder människor med nya insikter, särskilt bland yngre kristna lärjungar. De välkomnar nya sätt för Guds rikes tillväxt. Han ser kostnaden men menar att satsningen är värd den kostnaden.//

Engelska kyrkans Resurskyrkoprojekt, referat av biskop Ric Thorpes antologi 2021, del IV (IV).

Svenska kyrkans kyrkomöte har än så länge tagit försiktiga steg vad gäller genomgripande missionsinsatser. Engelska kyrkan har kunnat göra mer. Men mission är avgörande också för oss, en del av kyrkans och därmed Synodens DNA, för att använda författarens uttryck. På svenska kan Resurskyrkoprojektet jämföras med ett systematiskt utvecklat Alpha-kurs arbete där man inte bara har Alpha-kursens måltid som nyckel i samtalen utan man investerar personal och lokal nära de människor man vill nå och kunna möta.

Biskop Ric Thorpe, den nu nationellt ansvarige, ger i boken ”Resurskyrkor: en berättelse om församlingstillväxt och vitalisering över hela landet” (2021) för första gången en inblick utifrån flera vinklar. Han inleder respektive kapitel med delar av en helhetsbild av projektet. Men därtill låter han - i vart kapitel - olika resurskyrkoledare *och den lokalt engagerade biskopen* komma till tals. De första två kapitlen gav intryck från norr, från Newcastle och Sheffieldstrakten (Yorks ÄB provins i norr till skillnad från Canterburys i söder). Därpå belystes två resurskyrkor i Canterburys provins, från Brighton och östra London, i kapitel 5-7 ytterligare tre stift: Blackburns (norr om Manchester), Leeds och Chelmsfords (öster om London) stift. I de avslutande kapitlen stift: Southwell - Nottingham (Yorkprovinsens sydligaste stift), London igen, Lichfield - Lincoln (precis söder om York) och sist Worcesters stift (sydväst om Birmingham).

Vad betyder egentligen det ofta förekommande begreppet ”församlingsplantering”? På svenska är det inte sällan uppfattat som en ny satsning på ”att plantera en församling”. Är det så det går till? Det finns föga bilder av en sådan tanke i Bibeln. Associationen hör f.f.a. samman med Paulus undervisning i 1 Kor 3, med honom som *en del* av en församlings mognad. Men där är poängen just att det inte är samma resurs som gör allt. Gud gör allt, genom olika tjänare och tider. Det tydliggörs i resurskyrkoprojektet. Utan kunskaper om jordmånens betydelse och kvalité, om undervisningen i fyra handa sädesåker, haltar förståelsen. Församlingen handlar alltid om fler än en enskild grupp på enskild ort, det är en huvudpoäng i Korintierbrevet. (Engelskans substantiv ”plant” har t.o.m. en aspekt av att gömma/dölja.) Detta projekt kan till dels jämföras med våra egna stadsdelskyrkors tillkomst under 60-talet men här förefaller förberedelsearbetet vara av ett helt annat slag. I Sy Info 2/23 gavs en presentation av boken, i 3/23 ett referat av kapitel 1-2 (definition och nuvarande läge), i 4/23 kapitel 3-4 (teologi och historia) och i 1/24 kapitel 5 t.o.m. 7 (formandet m.m.). I det följande ska bokens sista kapitel 8-11 sammanfattas (f.f.a. om ledarutbildningen men också om svårigheter liksom olika

kombo av Resurskyrka).

Man kan sammanfatta hela antologin som ett tack till alla som bidragit, det handlar om stora investeringar. Men den är också en redovisning för den ledning och de biskopar som satsat ekonomin. Framför allt är boken ett intryck av engelskt kyrkoliv 2021 och ett vittnesbörd om hängivna bröder och systrar, nu i nya slitningar.

I Synodens symboliska 40-årsfirande 2023 medverkade de evangelikalas dåvarande samlande extra-biskop (suffragan) Rod(erick) Thomas. Hans ämne var en presentation av Resurskyrkoprojektet och av de fem vägledande principerna. Men redan då kunde han konstatera att oron för de nya ordningarna vad gäller enkönade relationer undergrävde entusiasmen. Frågan är vad det gör med Resurskyrkoprojektet i sin nuvarande form. Det återstår att på nytt försöka få en samlande bild av läget. Det hela tycks närma sig vår situation. Stiftsbiskopen för London, Sarah Mullally, är entusiastisk i antologins efterord. Men ett antal - av f.f.a. evangelikalt präglade - församlingar i London har under året markerat avstånd därför att den förändrade undervisningen om vad som är otuktssynd undergräver tilliten till Bibelns undervisning. Det är villolära som inte kan trumfas av en än så stark tro på kraften i ämbetet. Sarah Mullally signerade Kristi kyrka Mayfair som en resurskyrka 2018, en gång ”planterad” av S:t Helens Bishopsgate 2001. (1 mars 2023 deklarerade William Taylor för kyrkorådets räkning den brutna relationen och vilka åtgärder församlingen förbereder sig för (se Youtube), redan deklarerat i december 2020.)

Antologins *åttonde kapitel* handlar om just betydelsen av ledarskapet, f.f.a. fostran av nya ledare, det som går som en röd tråd genom hela antologin (liksom betydelsen av biskopens insats). Ric Thorpe pekar på (1) rekryteringen, (2) utvecklandet och (3) sändandet, att alla tre momenten är viktiga var för sig. Thorpe lyfter fram att omfattningen på uppgiften man utbildas för har stor betydelse, teamet ska vare sig dominera miljön eller svikta under arbetsbörda och förväntningar.

Kompetens, personkemi, karaktär, övertygelse och kallelse är alla angelägna faktorer. Biskopens möjligheter att specialtillsätta resurser betonas, liksom möjligheterna att diversifiera etnisk och social bakgrund. Lärlingssystemet lyfts fram, där yngre lär av äldre mer erfarna. Här kan Thorpe ta vara på självständiga nätverks evangelikala/karismatiska utbildningar (som Holy Trinity Brompton's och New Wine). Betydelsen av sändningen försummas ofta, Ric Thorpe stryker under återkoppling mellan sändare och mottagare: vikten av att stämma av såväl följderna för sändande part, att mista resurser, som för mottagaren att inte bli överraskad av vem/vilka sänds. Vikten av coachning betonas gång på gång.

Ric Thorpe betonar också en systematisk stegring i ledartillväxten: 1. Öva sig ledas, 2. Leda andra, 3. Leda i team, 4. Utbilda ledare och 5. Att leda nätverk, att det är en konst och kräver kompetens att inse vilken plats som är min. Upplägget handlar inte om att sända enskilda utan sända team. Thorpe återkommer till det uttalade målet att insatsen ska leda till att fler berörs och kommer med.

Resurskyrkoledaren Jonny Hughes rapport om Treenighetskyrkan i Nottingham betonar en försiktig ansats med ett års förberedelsetid. Men efter att ha börjat med åtta bedjare kunde de nu räkna 500. Det är tillgången på ledare som begränsar.

Stiftsbiskopens Paul Williams är en av de mer initierade biskoparna, en bekännare. Han har själv erfarenhet av att ha lett en resurskyrka i London. I detta stift, Southwell och Nottingham, har man 2016 prioriterat 25 kyrkor att rustas till potentiella resurskyrkor till att bli större än 250 personer. Det handlar om tydligt olika sammanhang och flera olika kyrkliga traditioner. Det märks en lågmäld ton i ansatsen men siktet är klart inställt.

I det *nionde kapitlet* samlar Thorpe ifrågasättanden och problem. Han försöker inte behandla dem som lösta men redovisar, som det verkar, många. Här listas de i korthet:

Nio *reservationer*: 1. Vilken är teologin bakom Resurskyrkoprojektet? Svar: - Primärt ett syfte, att kyrkolivet ska växa. 2. Hur påverkas andra kyrkotraditioner? - Anglo-katolskt, evangelikalt och liberalt möts. 3. Katedralen är stiftets resurskyrka – varför behövs fler? - För att grönska ännu mer. 4. Undergräver resurskyrkorna församlingsstrukturen? - I engelskt kyrkoliv förnyar de detsamma. 5. Större kyrkor dominerar mindre kyrkor – varför favorisera de större? - Olika självupppoffrande gudstjänstgemenskaper behövs. 6. Vem bestämmer? - Nödvändigheten och behoven. 7. Varför särbehandlas en resurskyrka? - Inte alltid rätt eller vist att ge alla detsamma. 8. Varför får resurskyrkor extra finansiering? - För att finansiera mer effektivt. 9. Det kunde genomförts bättre. - Ett argument för förbättring men inte för status quo.

Åtta listade *problem*: 1. Motstånd mot förändring. – Har alltid varit så. 2. Personliga skäl. – Rätt person på rätt plats. 3. Brist i stiftets strategi för församlingstillväxt. – Inkludera resurser, exkludera dem inte. 4. Brist på finanser. – Strategi motiverar finansiering. 5. Byggnadernas utmaningar. – Utan plats – inget liv. 6. Mission i svåra miljöer. – Starkare tillsammans. 7. Avsaknad av vilja. – Räcker inte med biskopen personligen. 8. Svårigheten att leda förändringsarbete. – Ledarna behöver förbereda!

Kapitlet avslutas med att resurskyrkoledare Matt Fuller berättar hur Kristi kyrka Mayfair etablerades som resurskyrka, då bekräftad dels av Londons stiftsbiskop och liksom av suffragan-biskopen av Edmonton, Rob Wickham. Man hade arbetat med ledarträning under 20 års tid, d.v.s. Lärjungagrupp, Kurs beredd för tjänst och Tjänsteskolan. Tillsammans med

kyrkorådet för det område man bett för och som man hade flera engagerade boende i listades tre nivåer av engagemang: 1. Flytta till området. 2. Förbli kyrkorådsengagerad men vara med i upptakten. 3. Hjälpa till när du kan. Det blev en ”plantering” som numerärt fördubblades omedelbart. 2021 finns ett 90-tal församlingsengagerade och inkomsterna har tredubblats. En anglo-katolsk kyrka fick en evangelikal plantering. Den uppsökande verksamheten välkomnades lokalt.

Biskop Rob Wickham välkomnade resursprojektet och kunde konstatera att S:t Pauls Harringay var frukten av stora uppoffringar av den sändande parten och av vis och närmast profetisk ledning.

I det *tionde* och näst sista kapitlet listar Ric Thorpe sex resurskyrkor som vuxit på sitt eget sätt och blivit något av resurs-hybrider: 1. S:t Görans i östra London. Enligt Thorpe modern katolsk församling. Både resurskyrkoledare och biskop har fått komma till tals i antologins fjärde kapitel men det framgår inte vad som menas med talet om ”modern” (refererat i Sy Info 4/23 – del II). 2. S:t Maria Tottenham. Tillskillnad från S:t Görans beskrivs S:t Maria som traditionellt katolsk, en tidig resurskyrka bland de mest utsatta. Men dopfrekvensen har ökat med fler dop 2019 än under de föregående 30 åren. 3. Prestons klosterkyrka. Ett projekt för att sänka trösklar mellan anglo-katolskt och evangeliskt, förutom det som redan lyfts fram av resurskyrkoledare och biskop i femte kapitlet (referat Sy Info 4/23). Här nämns att strategifonden avsatte 1,5 miljoner pund fram till 2026. 4. S:t Martin-in-the-Fields. Beskrivs inte av Ric Thorpe som en planterande resurskyrka men en kyrka som mitt i staden talar om tillväxt vad gäller kultur, barmhärtighet och kommersiella initiativ. Vad som tycks fattas är den avgjorda ledarträningen för att plantera vidare. 5. Woven, Nottingham. En resurskyrka som syftar till att betjäna sex andra församlingskyrkor i norra Nottingham. Styrkan ligger i att finansieringen gäller en grupp av kyrkor, inte bara en enda. Kommenterad av biskopen i antologins åttonde kapitel. 6. Harrows kraftsamlande resurskyrka (västra London) med målet 10 % av stadsdelens befolkning på tio år. Tvärt emot fokus på utbildad och tränad kompetens har sådan närvaro här minimerats för att träna alla och låta alla fungera med sina respektive gåvor. Utmaningen ligger i samverkan mellan kyrkor och församlingar.

Resurskyrkoledaren Matt Beer berättar att Telfords Klosterkyrko-projekt handlar om en av Storbritanniens snabbast växande städer, 2021 med en befolkning på 180.000 men endast runt tusen gudstjänstfirare i olika församlingar. I och med pandemin fick man möjlighet att förankra arbetet på ett oväntat sätt. Man har förberett för mellan sex till tio gemenskaper ut över staden. Kyrkobyggnaden skissar man ännu på, första gemenskapen lokaliseras ännu i gammal befintlig kyrka. Men få

människor hittar dit.

Biskopen av Lichfields stift, Michael Ipgrave, betonar att man i förarbetet, i mötet med andra församlingar, inte var intresserad av att knyta till sig redan avgjorda från andra församlingar utan i första hand vara en resurs för andra. Den första konkreta mötesplatsen efter pandemin blev en av de gamla bykyrkorna. Den gamla förmiddagens gudstjänstgemenskap har vuxit med den nya eftermiddagens, kanske en modell för hela stiftet.

I antologins sista, *elfte kapitel*, får resurskyrkoledarparet James och Esther Treasure beskriva hur de fick uppgiften i Toppkyrkan, en krympande församling i en kyrkobyggnad som förföll. Är detta ett favoritprojekt för Thorpes?! James hade varit karismatisk pastor som blev prästvigd och sänd till stiftets fattigaste församling med flera kyrkor, ingen med fler än 20 gudstjänstfirare. Inga högre utbildningsinstitutioner, skolorna har snarare misslyckats. Tidigare försök har gjorts. Typiskt nog betonar Treasures att de månar liturgi och väljer vare sig HTB eller New Wines. Är det bränd mark? De visar sin diakonala prioritering i att lovsångsledarens tjänst blir en social tjänst för närområdet, även om de senare får bådadera, ett pastoralt arbete för att förändra både miljö och människor. Resurskyrkoprojektens noggranna kartläggning genomförs och verksamhetsprioriteringarna därefter. Med berättelserna betonar de den långsamma växten och ambitionen att bygga ett stort nattvardsbord. I predikstolen predikas en biblisk Jesus för omvändelse, lovsången låter karismatisk och runt altaret en sakramental insikt och bekännelse. De har kämpat med fastighetsprojektet men glatt sig i tron att det är från de fattiga miljöerna som förnyelsen kommer.

När biskop John Inge för Worcester stift får kommentera sista kapitlet visar det sig att han var bland de första som hörde av sig till Nicky Gumbel, då ryktet om S:t Peters i Brighton spred sig. Man höll fast vid byns ikoniska kyrka även om renoveringskostnaderna talade emot. Men biskopen inser också att det verkliga testet kommer vad gäller förmågan att ge bort sina bästa krafter till andra resurskyrkoprojekt. Resurskyrkoprioriteringen ser han som vital om än inte den enda församlingsstrategiska lösningen för Guds rikes växt.

Sammanfattningsvis för Sy Infos läsare: en välsignad ny kunskap då Synoden fyllde 40!

Jonas Nilsson

Beställ på nätet och läs: *Ric Thorpe 2021, Resource Churches: A story of church planting and revitalisation across the nation!* (www.ccx.org.uk)